

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 298/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Šulákom, Nám. Dr. M. Thege Konkolyho 3, Hurbanovo, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 302/2007 a jeho uznesením z 11. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 302/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 11. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní ako žalobkyňa, domáhajúc sa náhrady mzdy pri prekážkach v práci na strane zamestnávateľa ([REDACTED]). Vo veci sa začalo konať v roku 2014, pretože konanie bolo prerušené do právoplatného rozhodnutia o inej žalobe sťažovateľky o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o ktorej bolo rozhodnuté tak, že jej pracovný pomer trvá. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom a obe strany podali odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre, a obe strany podali následne dovolanie. Spis bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, odkiaľ sa vrátil späť s tým, že okresný súd nerozhodol o trovách dovolacieho konania. Okresný súd sťažovateľku prvou výzvou z 22. júla 2019 [v ktorej uviedol, že „rozhodol“ o trovách dovolacieho konania (ďalej aj „prvá výzva“)] vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 2 871 €. Proti výzve podala sťažnosť, uvádzajúc, že súd ako formu rozhodnutia nepoužíva výzvu, a namietala výpočet trov konania. Okresný súd bez zrušenia prvej výzvy vydal 6. septembra 2019 „opravnú výzvu“, v ktorej opätovne „rozhodol“ o zaplatení trov konania vo výške 2 193,50 €. Aj proti tejto výzve podala sťažovateľka sťažnosť. V oboch prípadoch výzvu ako rozhodnutie o trovách konania vydala vyššia súdna úradníčka. Podľa sťažovateľky tieto dve výzvy nemali náležitosti rozhodnutia predpísané podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, preto nemožno hovoriť ani o tom, že súd rozhodol o trovách konania. Ide o uznesenie, ktorým sa ukladá niekomu povinnosť zaplatiť trovy konania, ale neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku. Obidve výzvy sú „konečným“ rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka súdu a pre nezrušenie prvej z nich existujú popri sebe.

2.1 Následne okresný súd uznesením zo 7. októbra 2019 zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky. Sťažovateľka proti nemu podala sťažnosť, ktorú sudkyňa okresného súdu napadnutým rozhodnutím zamietla. Uznesenie prevzala 24. novembra 2019. Zamietnutím

sťažnosti proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania je bránené sťažovateľke v prístupe k súdu. Pre vydanie rozhodnutia o zastavení konania o dovolaní neboli splnené podmienky a postup predchádzajúci jeho vydaniu je nezákonný. Prekážka v prístupe k súdu spočíva v tom, že zamestnanec uplatňujúci si nárok na náhradu mzdy pri prekážkach v práci na strane zamestnávateľa je povinný zaplatiť súdny poplatok, hoci si uplatňuje nárok práve pre šikanovanie zamestnávateľom vytvorením prekážky a pre neplatenie náhrady mzdy zamestnávateľom. Pri viacročnom trvaní prekážky tak sťažovateľka musí vzhľadom na výšku jej uplatňovaného nároku znášať spolu s poplatkami za začatie konania neúnosné poplatky vo výške jej platu za približne osem mesiacov. Uplatnenie nároku na náhradu mzdy je potom skôr iluzórne ako reálne, pretože zamestnanec takú vysokú sumu poplatku nemôže mať ušetrenú len na účely vedenia sporu.

2.2 Sťažovateľka poukazuje aj na § 4 ods. 2 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) týkajúci sa oslobodenia žalobcu od súdnych poplatkov pri uplatnení nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru. Aj v tomto prípade ide podľa nej o náhradu mzdy z dôvodu neplatného rozviazania pracovného pomeru. Ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch napomáha skôr zamestnávateľovi ako zamestnancovi, ktorého práva sú porušované, a vytvára nerovnosť medzi účastníkmi konania. Vyžadovanie zaplatenia poplatku od osoby, ktorej zamestnávateľ vytvoril prekážku v práci a neplatí jej náhradu mzdy, sa jej preto javí v porovnaní s označeným ustanovením zákona o súdnych poplatkoch ako diskriminačné.

3. Požadované primerané zadost'učinenie sťažovateľka odôvodnila tým, že došlo k závažnému zásahu do jej práva na spravodlivý súdny proces a práva na prístup k súdu, bolo jej znemožnené chrániť svoje práva, na čo upozorňovala už počas konania vo svojich sťažnostiach. Okresný súd na jej námietky nereagoval, zastavil konanie o dovolaní. Takýmto postupom sa konanie neúmerne predlžuje.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález s vyslovením, že označené práva sťažovateľky boli v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. „10C/302/2019“ a uznesením okresného súdu sp. zn. „10C/302/2019 z 11. novembra 2019“ porušené.

Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie, uložiť okresnému súdu povinnosť zaplatiť jej finančné zadostučinenie vo výške 2 000 € a uložiť okresnému súdu povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 400 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5.1 Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5.2 Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5.3 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

5.4 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

6. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

6.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

III.1 K náležitostiam ústavnej sťažnosti

8. Podanie sťažovateľky je ústavnou sťažnosťou v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd v rámci prípravy na predbežné prerokovanie zameranej na splnenie zákonom ustanovených podmienok konania pred ústavným súdom zistil, že ústavnú sťažnosť podala oprávnená osoba – sťažovateľka ako žalobkyňa v spore o náhradu mzdy (§ 122 zákona o ústavnom súde) a návrh je prípustný (§ 55 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka je v konaní zastúpená

advokátom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde) na základe predloženého plnomocenstva výslovne udeleného na zastupovanie pred ústavným súdom. Návrh na začatie konania má obsahový nedostatok spočívajúci v nedostatočnej určitosti petitu ústavnej sťažnosti, resp. jeho rozporu s odôvodnením.

9. Samotný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľka od ústavného súdu domáha (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), má byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Požiadavka jasného formulovania petitu je významná aj s ohľadom na § 45 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ tým vymedzuje ústavnému súdu rozsah prieskumu jeho návrhu, ktorým je ústavný súd viazaný. Tvrdenia o porušení základných práv v súvislosti s napadnutým rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sťažovateľka uvádza v texte ústavnej sťažnosti mimo petitu, je potrebné považovať v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu iba za súčasť argumentácie sťažovateľky (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07). Ústavný súd je oprávnený rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a to len vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, I. ÚS 117/2019). V petite majú byť v podstate stručne zhrnuté sťažnostné požiadavky uvedené v odôvodnení ústavnej sťažnosti, s ktorými by mal byť v súlade.

10. V texte petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta porušenie svojich práv uznesením okresného súdu sp. zn. 10 C 302/2019 z 11. novembra 2019. Z odôvodnenia návrhu na začatie konania a príloh vyplýva, že v skutočnosti je napadnuté rozhodnutie okresného súdu označené spisovou značkou „10C/302/2007“ z 11. novembra 2019, pričom ide zjavne o chybu v písaní, čo je nedostatok odstrániteľný postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd však dospel k záveru, že nebude postupovať uvedeným spôsobom, pretože ani po odstránení nedostatku by nemohol prijať iný záver ako ten, že ústavná

sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená. K tomuto záveru dospel ústavný súd po vecnom preskúmaní ústavnej sťažnosti, pričom podstatné úvahy uvádza v ďalšej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia.

III.2 K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresného súdu a postupom, ktorý mu predchádzal

12. Sťažovateľka namieta, že okresný súd svojím postupom nerozhodol o trovách konania, pretože nevydal žiadne rozhodnutie podľa Civilného sporového poriadku a zákona o súdnych poplatkoch a zamietnutím sťažnosti proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania jej zabránil v prístupe k súdu.

13. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

14. Ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla aj zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale rovnako tak aj porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, podľa

ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (IV. ÚS 387/2010).

15. Ústavný súd sa v prvom rade zamerlal na postup okresného súdu nasledujúci po podaní dovolania sťažovateľkou. Okresný súd pri vyzývaní sťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku nepostupoval v rozpore s označenými právami. Okresný súd po zistení, že sťažovateľka nezaplatila súdny poplatok za dovolanie, jej správne adresoval výzvu na jeho zaplatenie, ako to jednoznačne predpokladá § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. V praxi všeobecných súdov je na tento účel bežne používané tlačivo „výzva“ – vzor 4a. Nejde o rozhodnutie v zmysle § 12 zákona o súdnych poplatkoch, pretože to vylučuje samotná povaha postupu pri vyzývaní na zaplatenie poplatku. Procesnou sankciou nezaplatenia poplatku je buď zastavenie konania (§ 10 ods. 1), alebo nevykonanie úkonu (§ 10 ods. 4). Ak v takýchto prípadoch súd zistí, že vydal nesprávnu výzvu, jednoducho nevyvodí z nezaplatenia poplatku zákonom predpokladané účinky, o čom urobí v súdnom spise úradný záznam a upovedomí o svojom postupe účastníka, ktorému bola výzva doručená, prípadne vyhotoví aj novú výzvu [ak súd napr. vyrubil výzvou vyšší poplatok, ako mal (HORVÁTH, E. *Zákon o súdnych poplatkoch – komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014.)].

16. Výzvu z 22. júla 2019 sťažovateľka k ústavnej sťažnosti nepriložila, preto jej obsah súd vyvodil len z rozhodnutia o zastavení dovolacieho konania a napadnutého rozhodnutia. Prvá výzva podľa sťažovateľky neobsahovala spôsob výpočtu súdneho poplatku, obsahovala nesprávnu výšku súdneho poplatku „2.871,- €“ a obsahovala nesprávne označenie položky sadzobníka súdnych poplatkov „č. 6 písm. b)“. Predložená opravná výzva zo 6. septembra 2019 je naproti tomu zreteľne označená ako „opravná výzva“ (nie ako „uznesenie“ či „rozsudok“), a hoci sa v nej nachádza označenie „rozhodol“, ktoré môže naznačovať že ide o rozhodnutie, hneď z jej ďalšieho obsahu vyplýva, že súd jej neukladá žiadnu povinnosť. Uvádza sa v nej, že súd ju vyzýva na zaplatenie súdneho poplatku, je v nej uvedený predmet poplatkovej povinnosti, príslušné zákonné ustanovenie, základ poplatku, položka sadzobníka a výška vyrubeneho súdneho poplatku spolu s matematickým výpočtom. Obsahuje poučenie o následkoch nezaplatenia

súdneho poplatku v stanovenej lehote a poučenie o možnosti požiadať o oslobodenie od súdneho poplatku. Uvádza sa v nej tiež, že nejde o konanie, ktoré je v zmysle § 4 ods. 2 písm. d) zákona o súdnych poplatkoch oslobodené od súdneho poplatku. Podľa ústavného súdu zistené nesprávnosti okresný súd na podnet sťažovateľky dostatočným spôsobom odstránil. Na základe prvej výzvy okresný súd nevyvodil sankciu v podobe zastavenia konania o dovolaní. Z hľadiska právnej čistoty by bolo vhodnejšie uviesť v „opravnej výzve“ aj informáciu o právnej relevancii predchádzajúcej výzvy a použiť také znenie, ktoré nevyvoláva pochybnosti o povahe výzvy. Ústavný súd v popísanom postupe okresného súdu však nezistil žiadny taký nedostatok, ktorý by dosahoval rozmer porušenia označeného článku ústavy a dohovoru.

17. Opravná výzva bola doručená sťažovateľke 15. septembra 2019. Sťažovateľka namietala formu výzvy, jej obsah a použité zákonné ustanovenie. Okresný súd zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky uznesením zo 7. októbra 2019 pre nezaplatenie súdneho poplatku v stanovenej lehote, zdôrazňujúc, že nejde o konanie oslobodené od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona o súdnych poplatkoch. Na základe sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala formu rozhodnutia a predčasnosť zastavenia konania, sudkyňa okresného súdu napadnutým rozhodnutím zamietla sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom. V jeho odôvodnení odcitovala príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku a zákona o súdnych poplatkoch a popísala postup pri vyberaní súdneho poplatku za dovolanie. Vyvrátila tak presvedčivo námietky sťažovateľky o forme, akou malo dôjsť podľa jej názoru k vyrubeniu súdneho poplatku za dovolanie. Vysvetlila aj postup vyššieho súdneho úradníka pri vyrubení poplatku „opakovanou výzvou“ a vyjadrila sa k následkom nesprávnej prvej výzvy. Zdôraznila poučenie sťažovateľky o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku vo výzve a jeho nezaplatenie v stanovenej lehote. Tým mala osvedčenú správnosť zastavenia konania o dovolaní, a preto sťažnosť sťažovateľky zamietla ako nedôvodnú.

18. Ústavný súd po preskúmaní sťažnostnej argumentácie, postupu okresného súdu a napadnutého rozhodnutia okresného súdu s poukazom na už uvedené dospel k záveru, že postup okresného súdu bol v súlade so zárukami práva na súdnu ochranu a odôvodnenie

napadnutého uznesenia okresného súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je zrozumiteľné a konzistentné a dáva ústavne akceptovateľnú odpoveď na všetky pre vec rozhodujúce skutočnosti a námietky sťažovateľky. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov, pričom dostatočným spôsobom svoje závery odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú zjavne neopodstatnené.

19. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi obsahom sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozhodnutím okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu neexistuje priama príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne umožňovala, aby ústavný súd rozhodol o porušení sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Ostatnými návrhmi sťažovateľky sa preto z dôvodu odmietnutia jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že zo strany sťažovateľky išlo o rozhodnutie procesnej stratégie podať žalobu na vymedzenom právnom základe (náhrada mzdy z dôvodu prekážok na strane zamestnávateľa), a nie na inom prípustnom základe (náhrada mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru). K uvedenému mala pristúpiť po zvážení všetkých okolností, nevynímajúc poplatkovú povinnosť, ktorá ju v rozhodnom čase zaťažovala pri podanom druhu žaloby. Ak sa pre ňu rozhodla, nemôže sa v ďalšom priebehu konania dovoliavať výhod poskytnutých zákonodarcom v podobe osobného oslobodenia od súdnych poplatkov, ktoré sa nevzťahujú na jej spor. Pri argumentácii sťažovateľky neúnosnosťou poplatkovej povinnosti sa legitímne ponúka aj otázka, aký dôvod ju viedol k nepožiadaniu o oslobodenie od súdnych poplatkov.

21. Časť námietok sťažovateľky možno považovať skôr za námietky nesúlady niektorých ustanovení zákona o súdnych poplatkoch s ústavou a dohovorom. Ide o nesúlad

§ 4 ods. 2 písm. d), ktorého aplikácia podľa názoru sťažovateľky v okolnostiach jej prípadu vykazuje znaky diskriminácie.

22. Ústavný súd už vo svojej judikatúre (I. ÚS 23/99, I. ÚS 29/99) uviedol, že každé z konaní pred ústavným súdom možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom. Vychádzajúc z uvedeného, za opodstatnené návrhy na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane sťažností fyzických osôb a právnických osôb), možno preto považovať len tie, o ktorých je možné konať a aj rozhodnúť v niektorom z uvedených typov konaní pred ústavným súdom ako v samostatnom konaní (napr. II. ÚS 806/00, II. ÚS 336/09)].

23. V rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nemôže posudzovať otázku súladu zákona s ústavou či medzinárodnou zmluvou podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, lebo konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy je osobitným konaním. Navyše, subjekty oprávnené (aktívne legitimované) podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy sú uvedené v čl. 130 ods. 1 ústavy, pričom sťažovateľka medzi tieto subjekty nepatrí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu